

merno, da s tem lažje vara javno mnenje ter meče nerazsodnemu ljudstvu pesek v oči. Zloraba vere, boj za nadvlado, nasprotstvo zoper šolo in učiteljstvo, razne organizacije med narodom za svoj prid in žep — vse to je ostalo kakor je bilo. (Dalje.)

Pisarna.

LXI.

Glede na izraženo željo v štev. 40. „Učit. Tov.“ odgovarjam, da je knezoškofijski ordinarijat odgovoril, naj se v zadevi svojega otroka obrnem na župnijski urad, kjer dobim primeren meritorični odgovor. Župnijski urad je zahteval naznanilo, a to je bilo poslano okr. šol. svetu. Pisal sem pa žup. uradu, kake reče je imel deček iz verouka, a ta mi ni potem ničesar odgovoril. Na ukaz okr. šol. sveta se je 25. pret. m. vršila kraj. učit. konferenca in tu se je z dvema glasoma proti enemu glasu sklenilo, da naj deček Stanislav, t. j. moj sin, obiskuje II. razred višje skupine. Katehet (kraj. šol. nadzornika ni bilo pri konferenci) pa pravi, da otroku odreka sposobnost, da bi pohajal verouk v tej skupini in to zaradi njegove starosti in malomarnosti. Predlaga tudi, da bi se jaz kot oče otroka ne smel udeležiti glasovanja in zahteva, da otrok hodi v II. razred nižje skupine. V znak protesta se tudi ne podpiše pod zapisnik, dasi je bil ves čas konference navzoč in se mu je zapisnik prečital. Zapisnik sva podpisala jaz in gđ. učiteljica ter sem ga odposlal okr. šol. svetu. Jaz sem izrečno poudarjal in v zapisniku zapisal, da je moj sin popolnoma zmežen pohajati višjo skupino, ker ima v vseh drugih predmetih dober red, le v verouku mu je dal katehet zadnje četrletje 5. V šolskem letu 1906./7. je imel iz verouka 3, 3, 4, 5. Prejšnja leta pa 2.

Jaz za svojo osebo trdim, da je katehet nalašč dal red 5, ker ne more mene ne otroka trpeti. To je maščevanje!

Najsi okr. šol. svet sklene, kakor hoče — mogoče pa je, da ustreže katehetu.

Gospoda pri višjih šolskih oblastvih piše tako-le: „Im übrigen wird der Schulleitung die strenge Einhaltung der Vorschriften des Abschnittes XI. der Schul- und Unterrichtsordnung eingeschärft.“

Kako birokratsko in lepo! Kaj ne, tak ton pri nas, ko sta vendar zastopnika učiteljstva v okr. šol. svetu moža! Prosim, da bi se v „Tovarišu“ omenilo tudi o tem, kako je to, da mora oženjeno učiteljstvo pobotnice za draginjso doklado dati potrditi in podpisati župnemu uradu. Bog ve, kdo je to izprožil in kje so bili tedaj zastopniki nar.-napr. stranke, da so ta predlog v dež. šol. sv. pustili, da je prodr. Ali bi se ne mogla ta srednjeveška neumnost odpraviti?! Na Kranjskem so pač čudne razmere, to pa le zaradi tega, ker je učiteljstvo v splošnem preboječe. Gospoda, ki pozna ljudsko šolo le na papirju, pa z nami pometa! — Kakor znano, meni klerikalci povsod nagajajo, kjer morejo, prevrnili so mi čebelnjak in mi naredili kakih 140 K škode. Govori se, da bo občinski odbor sklenil me prestaviti (ojoj!), odnosno prosil za moje premeščenje — ker se ne vdam klerikalni komandi. Poudarjam, da se nobenega ne bojim, dokler izpolnujem svoje dolžnosti. — V šolskih postavah ni nikjer povedano, če sme, in koliko sme računati učitelj za duplikat šolskega naznanila. Jaz sem včeraj nekemu klerikalcu napravil duplikat za njegovega sina, pa mu nisem računil ničesar, rekel sem, da mu že pošljem račun. Zakaj bi naj učitelj delal zastonj, medtem ko gospod župnik računa za razne liste 2 K 10 h takse?! Prosim pojasnila! — Želim le, da bi „Učit. Tovariš“ tako vrlo zastopal korist in ugled teptanega učiteljstva, ko doslej in da bi

tudi našo višjo gospodo, ki jaha §§, pa jih sama ne izpolnuje, trdo prijemal. Rokavice dol, treba je metle!

A. K., nadučitelj.

Odgovor. Na duplikat izpričeval in naznanil pride kolek za 2 K, a druge takse šolsko vodstvo ne sme pobirati. — O drugem govori dovolj jasno Vaše pismo.

Književnost in umetnost.

„Slovenska Matica“. 154. odborova seja v torek, dne 5. novembra, 1907, ob peti uri popoldne v društveni pisarni. Predsednik javi, da so zborovali reklamni, folklorski, knjižni in zemljevidni odsek. — Odbornik dr. Iv. Tavčar poroča o pravdi profesorja v p. Iv. Jesenka proti „Slovenski Matici“. Sodojska obravnava se je preložila za 14 dni. Izvršujoč svoj knjižni program, sklene odbor proslaviti 400 letnico Primoža Trubarja s slavnostno akademijo in izdajo „Trubarjevega Zbornika“. — 100 letnica rojstva dr. Janeza Bleiweisša se istotako proslavi s posebno „Spomenico“. — Povodom upokojitve Matičnega častnega člana, vseuč. prof. dr. V. Jagiča, izide v „Knezovi knjižnici“ poseben spis. — Sklene se, da se vsi Matičini uradni spisi kolkujejo z narodnim kolkom. — Tajnik poroča o raznih prošnjah za podarjenje založnih knjig in o izpremembah poverjeništev. — Nova poverjeništa so se osnovala: pri Sveti Trojici v Slov. goricah, v Šklednju pri Trstu, v Sv. Križu pri Križevcih, v Št. Petru pod Sv. Gorami, v Črnem lugu na Hrvaškem, v Spljetu, v Zatičini, v Semeljcih v Slavoniji, v Podčetrtku, v Senju, v Šempasu in v Pragi II. poverjeništvu. — Za t. l. je poravnalo udnino 2028, za leto 1908. 11 udov. Od zadnje seje je pristopilo vnovič ali na nove—191 udov in dva ustanovnika.

Konstatira se vnovič, da srednješolci in učiteljski plačujejo kot naročniki za društvene publikacije le po K 2.— Visokošolci plačujejo kot redni udje K 4.— letnine.

Zvonček objavlja v 11. številki to-le lepo vsebino: 1. Materi na grob. Andrej Rapò. Pesem. — 2. Teta. Fran Tratnik. Povest. — 3. Na konjiču. E. Gangl. Pesem s podobo v barvotisku. — 4. Zgode in nezgode. Iv. Kiferle. Povest. — 5. Golob golobu. Polenčan. Povest. — 6. Jesenski zaspanček. Avguštín Šabec. Poučni spis s podobo. — 7. Med angeli in cvetjem. Slika v barvotisku. — 8. Premodre glave. Silvester K. Narodna smešnica. — 9. Bolna Minka. E. Gangl. Povest s podobo v barvotisku. — 10. Cigani. D. K. Povest. — 11. Pouk in zabava. Zastavica v podobah. Fr. Rojce. — Pevajmo tudi mi! Iv. Kiferle. Uglasbena pesem. — Rešitev. — Kotichek gospoda Doropoljskega.

Popotnik. Letnik XXVIII. Štev. 10. — Na uvodnem mestu priobčuje marljivi tovariš Avguštín Požegar vrlo zanimivo razpravo „Zborduša“. — Fr. Fink govori o „Preosnovi spisnega pouka“. — Dragotin Pribil je preložil iz češčine članek „Eksperimentalna šola“. — Miro Šijanec nadaljuje s svojim spisom „Triandrus“, govoreč o Aristotelu. — „Pokret za umetniško vzgojo v tujini“ se zove informativni članek, ki ga je preložil iz „Ped. Rozhl.“ D. P. — Listek, Pedagoški paberki in Kronika prinašajo tudi to pot mnogo zanimivih drobtin.

„Domače ognjišče“. Vsebina 10. štev.: 1. Andrej Rapò: Roditeljski večer. — 2. Rudolf Horvat: O vzgoji otrok v predšolski dobi. — 3. F. M.: Sirotinski sveti. — 4. Dopisi. — 5. Drobtine. — Toplo priporočamo!

Etika in politika. Predaval v „Akademiji“ 24. februarja 1907 prof. dr. Albert Bazala (Zagreb). Izdal konzorcij „Slovenske Gospodarske Stranke“. Natisnila „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Koledar (Vestnik) šolske družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za l. 1908. je izšel z mnogovrstno in zanimivo vsebino. Cena K 1.20. Toplo priporočamo.